

ÚT Á SKÝJATEPPIÐ

Draumsæi og náttúrufar þriggja listforma

Listasafn Sigurjóns Ólafssonar Laugarnestanga Reykjavík 2006

ÚT Á SKÝJATEPPIÐ

Draumsæi og náttúrufar þriggja listforma í Sigurjónssafni

Tré- og koparverk Sigurjóns Ólafssonar,
textílar Helgu Pálínu Brynjólfsdóttur og
ljóð Berglindar Gunnarsdóttur

Listasafn Sigurjóns Ólafssonar, Reykjavík, 25. febrúar til 14. maí 2006

Berglind Gunnarsdóttir:

UM VERKIN

Verkin byggja á náttúrusýn sem kalla má mystíska. Það er draumsýn um eðli náttúru og hluta á bak við ásýnd þeirra.

Draumsæi er eðlisfar skáldskaparins í öllum listum. Að dreyma það sem maður sér; sjá það öðrum augum, skyggnum augum.

Að dreyma jörð og haf inni í miðri borg.

An aerial photograph of a sandstone cliff face covered in ancient petroglyphs. The petroglyphs are carved into the rock and include various geometric shapes, lines, and what appears to be a large, complex structure resembling a house or a fortification. The cliff face is light-colored and shows signs of weathering. The sky is overcast and grey.

Verk Helgu Pálínu eru form og litir ættaðir úr iðrum og margslungnu yfirborði íslenskrar jarðar, þrykktir á breiða efnisstranga; fjöll og mold og eldurinn undir.

Steinar og hör.

Hún ummyndar jörðina í eiginleika efna sinna.

Undanfarið hefur hún einbeitt sér að formum í náttúrunni sem eru Jarðarrúnir; leifar af manngerðu landslagi, bæjarrústir. Grasi vaxnar tóttir sem hverfa með tímanum.

Ljóðin urðu til á ferðum um borgina, úti við Eiðisgranda, á Skólavörðuholti og á Laugarnesinu, einnig á hafnarsvæðinu og í gamla kirkjugarðinum.

Mörg undanfarin sumur hef ég lagt leið mína út á Laugarnesið á hjóli til að njóta nærveru sjávar og himins. Þessum ferðum fylgdi gjarnan heimsókn í Sigurjónssafn. Smám saman varð þarna til sérstakur heimur; heimur nassins og myndverkanna urðu eitt með sínum undarlega földu töfrum og ég sótti í þann heim.

Ég sem er ljóðakona, hrifin af vissum einfaldleika og dulsæi, með draum mér við hlið.

SIGURJÓN ÓLAFSSON

Enginn verður ósnortinn af náttúruöflunum sem dvelur á Eyrarbakka; hafinu sem er slétt og kyrrt en rýkur síðan upp í beljandi æði. Svo ótrúlega gjöfult en tók líka mannlíf.

Á uppvaxtarárum Sigurjóns var það allsráðandi afl í lífi fólksins þar. Hann ber það með sér í farteski sínu þegar hann löngu síðar finnur sér stað á Laugarnesinu, úti við haf og himin. Þar vinnur hann m.a. með sjórekinn efnivið sinn; fórnfæringar til þess sjávarguðs sem skapar líf og dauða, í máttugum myndum. Hann meitlar margvísa drætti í sterklegan efniviðinn sem geymir hrjúfan draum rekaviðarins um hafið.

Á Laugarnesinu er safnhúsið verðug umgjörð myndverkanna og traustur hluti þess heims sem þar býr. Meðal annars er þar kaffistofa sem á engan sinn líka.

Við Helga Pálína þökkum Birgittu Spur alúð hennar og áhuga á þessu stefnumóti þriggja listforma.

BORGARLANDSLAG

I

Einmitt núna
opnast sýn
niður Frakkastíg
alla leið að
sólarskipinu
sem snýr stefni
út í óendanleikann

(undursamlega prómenade!)

þrjú seglskip og haf
yfir hafinu fjall
og yfir fjallinu himinn

tré og hús
varða leið
inn í drauminn

II

Hringtorgið
upphaf án enda

síðan þráðbein akbraut

óþol

við enda hennar
Esjan

máttug fyrirstaða
kúpta eilífð

Ekkert líf er beint
ekkert líf er án óþols

einn daginn
rykkir sjórinn burt brautinni
og það er enginn vegur
nema í innri augum þínum

og eilífð fjallsins
býr ekki þar
heldur í huga þínum

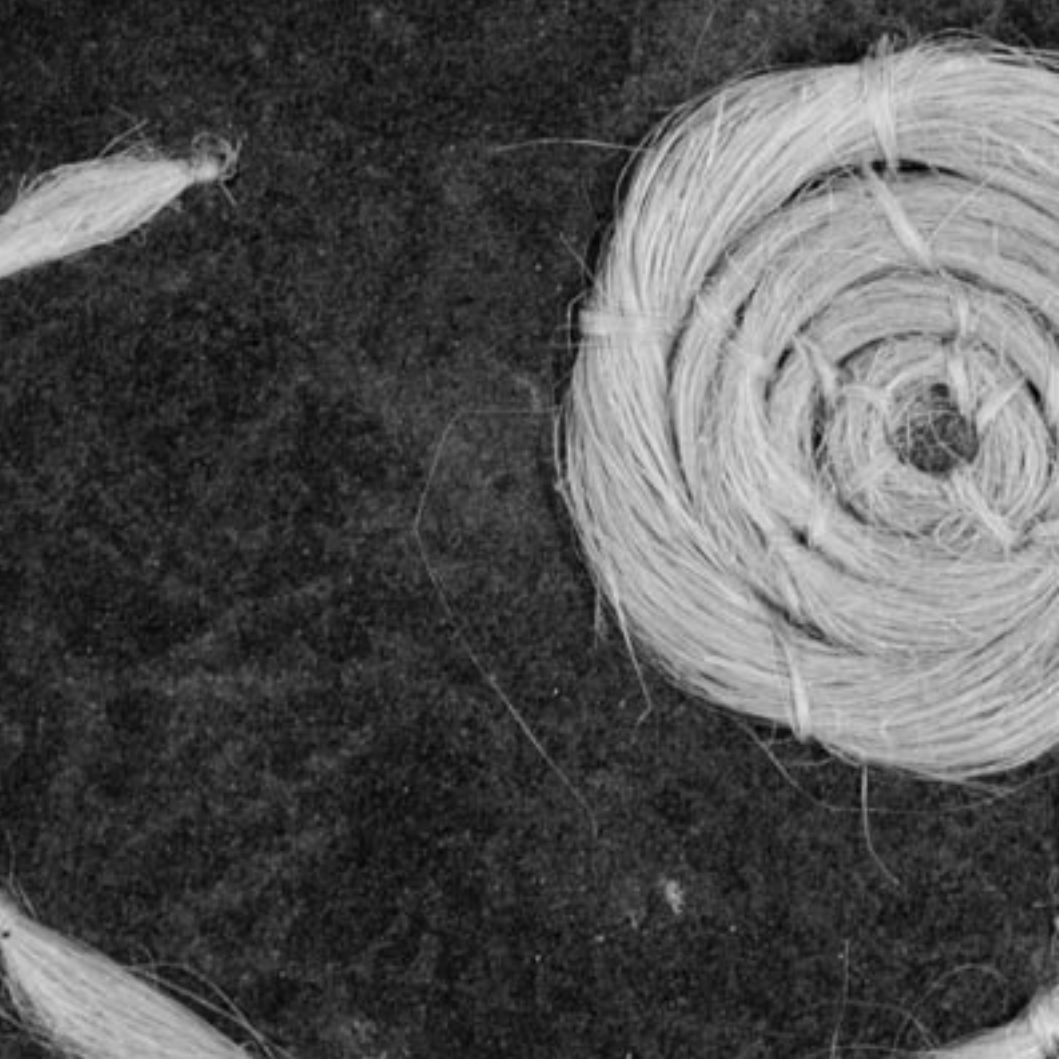

Laugarnesið bíður átekta
umlukið steinvirki borgarinnar
til hálf

sjórinn
og lítil sandvík
(til að fleyta kellingar)
Viðeyjarstofa kinkar kolli yfir sunðið

háreistur viðardrumbur
sjórekinn
meitlaður goðkynjuðum dráttum
stendur vörð

Draumvættur nessins!

SNJÓR

I

Snjór

alfagri snjór

hreinn
svona nýfallinn

kaldur ertu
að koma við

og samt
væðarvoð
sem breiðist yfir
bert malbikið

Snjór!

mikill snjór

eskimóadans
í kringum snjóhús
barnanna

efniviður
í nýtt mannkyn
með gulrótarnef
og þrjónahúfu
og barnaskap

Hvíti snjór!

Snjórinn
þyrlast um hafnarbakkann

og skipin sem liggja við festar
drekkhlaðin minningum
bíða brottfarar
í kófinu

Snjórinn
leitar að gömlum fiskstæðum
til að setjast í

söltum fingurgómum
bræðir sjórinn
snjókornin við
höfnina

Í kirkjugarðinum
hylur snjórinn leiðin

hljóðlega fellur hann
á blómakransa
og minnisvarða

hann á kyrrðarstund
með hinum dánu

Og elskendur
sem hittast þar
stíga í dúnmjúkt
skýjateppið
spor sem liggja út í
eilífdina

Berglind Gunnarsdóttir ljóðskáld er fædd í Reykjavík 1953. Hún lagði stund á spænsku og málvísindi í Reykjavík og Madríd og hefur fengist við ritstörf, svo sem ljóðagerð, þýðingar, þáttagerð fyrir útvarp og greinaskrif um bókmenntir. Hún hefur gefið út ljóðabækur, eina skáldsögu og ritað ævisögu Sveinbjörns Beinteinssonar allsherjagoða.

Helga Pálína Brynjólfssdóttir textílhönnuður er fædd á Ólafsfirði 1953 en býr og starfar í Reykjavík. Hún lærði textílhönnun í Listiðnarháskólanum í Helsinki (UIAH), hefur kennt textíllþrykk við Myndlista- og handíðaskóla Íslands og Listaháskólann og tekið þátt í hönnunar- og textílsýningum hér heima og erlendis.

Sigurjón Ólafsson vinnur að Drekanum (LSÓ1051) í vinnustofu sinni í Kaupmannahöfn árið 1939.

